

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”
FACULTATEA REZIDENTIAT
CATEDRA DERMATOVENEROLOGIE

PLAN-PROGRAM
DE STUDII POSTUNIVERSITARE
ÎN DERMATOVENEROLOGIE
PENTRU REZIDENTII
MEDICINĂ DE URGENȚĂ

Codul specialității: 0912.1.13

Durata de studii: 5 zile

Chișinău 2023

**PLAN-PROGRAM DE STUDII POSTUNIVERSITARE
LA SPECIALITATEA DERMATOVENEROLOGIE
PENTRU REZIDENȚII MEDICINĂ DE URGENȚĂ**

Ore didactice auditoriale = 7

Ore clinice = 29

Total ore = 36

SCOPUL SPECIALITĂȚII

Scopul: Instruirea dermatovenerologică postuniversitară a medicilor rezidenți pentru a deveni specialiști de înaltă calificare, conform standardelor internaționale, ansamblul de competențe profesionale ale viitorului specialist fiind la nivel de cunoaștere, integrare și aplicare.

OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL SPECIALITĂȚII:

La nivel de cunoaștere și înțelegere

- Sa însușească componentele teoretice a dermatovenerologiei la nivel contemporan, cu particularitățile anatomo-fiziologice și patologice ale organului cutanat și a tractului genito-urinar inferior; ce cuprinde etiologia, patogenia, manifestările clinice, diagnosticul clinic și paraclinic, principiile de tratament systemic și topic, cât și profilaxia maladiilor cutanate și acelor cu transmitere sexuală.

La nivel de aplicare

- Să practice medicina bazată pe dovezi;
- Să poată utiliza și aplica abilitățile de diagnosticare și supraveghere a proceselor patologice cu utilizarea metodelor contemporane de investigare, tratament și profilaxie a maladiilor cutanate și a celor cu transmitere sexuală.
- Să aplice procedeele de tratament contemporan utilizate în dermato cosmetologie.
- Să practice dezvoltarea continuă a capacităților profesionale pentru acordarea asistenței medicale de urgență atât a pacienților cu maladii dermatovenerice, cât și a celor cu maladii limitrofe.
- Să utilizeze principiile de etică și deontologie în asistența medicală a pacienților cu maladii cutanate și cu transmitere sexuală.

La nivel de integrare

- Să evalueze severitatea și să prognozeze evoluția maladiilor dermatovenerologice.
- Să poată interpreta și aplica deprinderile practice în stabilirea diagnosticului și să acorde asistență medicală pacienților cu maladii cutanate și celor cu transmitere sexuală.

NPLANUL TEMATIC AL ORELOR CLINICO - DIDACTICE

r d/o	Denumirea modulului și a temelor	Ore didactice auditoriale	Activitate clinică (ore)	Total ore
Modul conex: DERMATOVENEROLOGIE				
1.	Semiologia leziunilor cutanate. Metodologia diagnosticului. Principiile tratamentului sistemic și topic. Psoriazisul, lichenul plan	1	6.2	7.2
2.	Afecțiunile imuno-alergice cutanate: urticaria și angioedemul Quincke, eczemele, eritemul polimorf. Manifestări cutanate postmedicamentoase, sindromul Stevens-Johnson și Lyell.	2	5.2	7.2
3.	Micozele cutaneo-mucoase. Virozele cutaneo-mucoase. Dermatoze buloase majore: pemfigus-urile	1	6.2	7.2
4.	Maladiile țesutului interstițial: lupusul eritematos, sclerodermia, dermatomiozita. Afecțiunile precanceroase și tumorile cutanate.	1	6.2	7.2
5.	Infecțiile transmisibile sexual: sifilisul, alte infecții. Manifestări cutaneo-mucoase în HIV/SIDA.	2	5.2	7.2
Total ore modul		7	29	36

I. DESCRIEREA DESFĂȘURATĂ A MODULULUI DERMATOVENEROLOGIE PENTRU REZIDENȚII MEDICINĂ DE URGENȚĂ - PROGRAM ANALITIC

1. SEMIOLOGIA MORFO-CLINICĂ ȘI STRUCTURA LEZIUNILOR CUTANATE.

Leziuni elementare prin modificări de colorație a tegumentelor (pete vasculare, sanguine (purpurice), pigmentare, hemodinamice, artificiale); Leziuni elementare solide (infiltrative) – papulă, tubercul (nodul), nodozitate, tumoare, vegetație, urtică; Leziuni cu conținut lichid – veziculă, bulă, flictenă, pustulă; Leziuni elementare prin lipsă de substanță – eroziune, ulceratie, fisură, excoriație; Deșeuri cutanate – scuamă, crustă, escară, sfacel; Sechele cutanate – cicatrice, vergetură; Alte leziuni – comedon, godeu favic, milium, șanț acarian, fistulă.

2. METODOLOGIA DIAGNOSTICULUI DERMATOLOGIC.

Diagnosticul clinic: anamneza, simptomatologia obiectivă, examenul general, examenul clinic al sistemelor și aparatelor, examenul complet al tegumentului, mucoaselor și anexelor, studiul leziunilor cutanate, folosirea de lampa Wood, diascopea, noțiuni de monomorfism și polimorfism, localizarea topografică a leziunilor, aranjarea leziunilor (liniară, inelară, arciformă, serpinginoasă, grupată etc.); Investigații și tehnici de laborator specifice: examene citomorfologice și histopatologice, biopsia, microscopia electronică, imunofluorescența, examene bacteriologice, micologice, parazitologice, ultramicroscopice, teste serologice, teste cutanate.

3. TERAPIA DERMATOLOGICĂ.

Tratamentul general în dermatologie: antibioterapia antimicrobiană, antimicoticele, sulfamidele, chinolonele, derivații de nitrofuran, medicația antivirotică, tratamentul imunostimulant, medicația imunodepresivă și citostatică, antihistaminicele, corticoterapia generală, medicația antiinflamatoare nesteroidă, medicația flebotonică și vasodilatatoare, retinoizii etc.; Tratamentul topic medicamentos: excipienți, formele de prescriere, dermatopreparate cu acțiune antimicrobiană, medicație antiinflamatoare, antipruriginoasă, anestezică, reducătoare, keratolitică, keratoplastică, distructivă. Igiena pielii: îngrijirea generală a pielii; Igiena părului: îngrijirea părului; Igiena unghiilor; Igiena picioarelor; Igiena pliurilor mari; Igiena pielii copilului.

4. PSORIAZISUL, LICHENUL PLAN.

- a). Psoriazisul: Psoriazisul vulgar: incidență, noțiuni de etiopatogenie, forme clinice, diagnostic diferențial, particularități evolutive, pronostic. Psoriazis exudativ: eritrodermia psoriazică, psoriazis pustulos, psoriazis artropatic. Psoriazis la copii. Tratament și profilaxie.
- b). Lichen plan: incidență, manifestări clinice, diagnostic diferențial, evoluție și pronostic, tratamentul.

5. VIROZE CUTANATE.

Date generale despre viruși și sistematica lor, caracterele morfologice ale virușilor, principalii viruși cu implicații cutaneo-mucoase la om, patogenia infecțiilor virotice, efectul teratogen al virușilor, rezistența și imunitatea antivirotică, diagnosticul de laborator, clasificarea infecțiilor virotice cutanate; Epidermo-neuroviroze: herpes simplex (etiologie, patogenie, epidemiologie, aspecte clinice, diagnostic, tratament), zona Zoster (etiologie, patogenie, epidemiologie, simptomatologie, forme clinice, complicații, tratament), dermatoze cu etiologie virotică probabilă: pitiriazis rozat Gilbert - incidență, epidemiologie, etiologie, simptomatologie, evoluție, histopatologie, diagnostic diferențial, tratament.

6. MICOZELE CUTANEO-MUCOASE: biologia și patologia fungilor patogeni; diagnosticul de laborator al micozelor cutaneo-mucoase; clasificarea; keratomicoze:

pitiriazis verzicolor, dermatofitii: epidermofitia, rubromicoza (etiologie, epidemiologie, patogenie, forme clinice, manifestări clinice, complicații, diagnostic diferențial, tratament, profilaxie), microsporia antropofilă și zooantropofilă (etiologie, epidemiologie, patogenie, manifestări clinice, diagnostic, tratament, profilaxie), trichofitia antropofilă și zooantropofilă (etiologie, epidemiologie, patogenie, manifestări clinice, complicații, diagnostic, tratament, profilaxie), favus (etiologie, epidemiologie, patogenie, manifestări clinice, diagnostic, tratament, profilaxie); candidoze cutaneo-mucoase: etiologie, epidemiologie, patogenie, manifestări clinice (candidoze ale mucoaselor, cutanate, muco-cutanate cronice, viscerale și de sistem), diagnostic, tratament, profilaxie; micoze cutanate profunde: micetomul, sporotricoză; pseudomicoze: eritasma, actinomicoză.

7. AFECȚIUNILE IMUNO-ALERGICE CUTANATE: Urticaria și angioedemul Quincke: etiopatogenie, manifestări clinice, diagnosticul, tratamentul; Eczemele: etiopatogenie, forme etiopatogenetice, manifestări și forme clinice, diagnostic diferențial, tratament; Eczematide: pitiriaziforme, psoriaziforme, figurate, placarde de parakeratoză infecțioasă; Dermatita atopică: considerații etiopatogenetice, aspecte clinice, complicații, manifestări cutanate alergice asociate, alte manifestări asociate, investigații, modificări a personalității, modificări biologice, tratament și profilaxie; Eritemul exudativ polimorf, forma minoră: considerații etiopatogenetice, aspecte clinice, diagnostic diferențial, tratament, profilaxie; Vascularitele alergice: clasificarea (superficiale; profunde; purpurile), etiopatogenie, manifestări clinice, diagnostic diferențial, tratament.

8. MANIFESTĂRI ALERGICE CUTANATE POSTMEDICAMENTOSE. Prin supradozare, la pacienții normali, reacții adverse ce survin la pacienții susceptibili cu intoleranță și idiosincrazie; afecțiuni autoimune induse de medicamente; manifestări iatrogene nealergice; tratamentul reacțiilor adverse la medicamente; Sindromul Stevens-Johnson și sindromul Lyell: considerații etiopatogenetice, aspecte clinice, diagnostic diferențial, tratament, profilaxie.

9. MALADIILE ȚESUTULUI INTERSTIȚIAL. Lupusul eritematos: clasificare (LECD, LES), etiopatogenie, forme clinice, manifestări generale și viscerale în LES, diagnostic diferențial și de laborator, histopatologie, tratament; Sclerodermia: generalizată, circumscrisă, stări sclerodermiforme; etiopatogenie, diagnostic diferențial și de laborator, manifestări clinice, tratament; Dermatomiozita: etiopatogenie, forme clinice (acută Wagner-Unvericht, cronică Pedges-Clejat), diagnostic diferențial și de laborator, tratamentul.

10. DERMATOZE BULOASE MAJORE. Pemfigusuri: autoimune profunde (vulgar, vegetant Neumann), superficiale (foliaceu, eritematos), forme particulare de pemfigus (herpetiform, spongioza cu eozinofilie, pemfigusul iatrogen), pemfigusuri neimune (pemfigus cronic benign familial Hailey-Hailey, dermatoza acantolitică tranzitorie Grover); Maladiile buloase subepidermice: dermatita herpetiformă Duhring-Brocq (etiopatogenie, diagnostic, manifestări clinice, tratament), pemfigus bulos Lever (etiopatogenie, evoluție, manifestări clinice, tratament), herpes gestationes (patogenie, histopatologie, manifestări clinice, diagnostic, tratament).

11. TUMORI CUTANATE BENIGNE. Tumori benigne epiteliale: prin hiperplazia epidermică (tumori epiteliale virotice, nevil verucos circumscris, acantomul cu celule clare, keratoacantomul), diagnostic diferențial, tratament; Tumori benigne hiperplazice anaxiale: tumori pilare (trichoepiteliom, trichofoliculom, trichilemom, pilomatrixon, nevil comedonian, keratoza pilară inversată), prin hiperplazie glandulară (boala Fordyce, adenoame sebacee simetrice ale feței, adenoame sebacee asimetrice, adenomul sebaceu

senil, nevil sebaceu Jadasson, rinofima); Tumori benigne sudoripare prin hiperplazie glandulară: hidradenomul sudoripar nodular, siringoamele, poromul ecrin, cilindromul dermic; Tumori benigne epiteliale prin retenție (chistări): chisturile epidermice, sebacee, sindromul Gardner; Tumori conjunctive benigne: fibroame cutanate, xantoame, tumori musculare, tumori nervoase benigne ale pielii, tumori benigne ale țesutului adipos (lipoame), chisturi mucoide ale pielii, mixoame, nodulul dureros al urechii, osteoame cutanate, tumora glomică Masson; Tngioame: angioame cutaneo-mucoase (manifestări clinice, tratament). Nevii: epiteliali (nevil epidermic verucos, nevil sebaceu Jadasson, nevil comedonian), dermici (nevil conjunctiv, nevil lipomatos superficial) nevocelulari, nevi displastici (pigmentari, pigmentar maculos, pigmentar papilomatos, tuberos, melanomul juvenil, nevil pigmentar gigant), evoluție, conduită terapeutică; Diagnostic, histopatologie, tratament.

12. PRECENCERE CUTANATE: EPIDEMIOLOGIE, CLASIFICARE. Keratozele actinice: histopatologie, tratament; Cornul cutanat: histopatologie, tratament; Keratozele arsenicale; Radiodermitele; Cheilitele cronice; Cheilita keratozică exfoliativă: diagnostic, histopatologie; Cheilitele glandulare: evoluție, tratament; Xeroderma pigmentosum: evoluție, tratament; Boala Bowen: histopatologie, tratament; Boala Paget a sânelui: evoluție, histopatologie, microscopie electronică, diagnostic diferențial, tratament; Boala Paget extramamară: manifestări clinice, histopatologie, tratament; Eritroplazia Queyrat: diagnostic, tratament; Leucoplaziile: forme clinice, histopatologie, tratament.

13. TUORI CUTANATE MALIGNNE. Carcinoame cutanate bazocelulare, spinocelulare: frecvența, factorii de risc în apariție, sistemul imunocompetent și carcinogeneza (epitelioame bazocelulare, spinocelulare – forme clinice, histopatologie, diagnostic, citodiagnostic, evoluție, tratament și pronostic, profilaxie); Melanomul malign: forme clinice, microscopia electronică, explorări fizice și biologice, diagnostic diferențial, evoluție în stadii, pronostic, imunopatologie, profilaxie, tratament.

14. SIFILISUL: ETIOLOGIE, EPIDEMIOLOGIE, IMUNITATE ȘI ALERGIE, NATURA IMUNITĂȚII ÎN SIFILIS, PATOLOGIA GENERALA A SIFILISULUI, ASPECTE CLINICE. Sifilisul primar: sifilomul primar (complicațiile, diagnosticul), adenopatia satelită; Sifilisul secundar: manifestări secundare cutanate (rozeola, papula, pigmentară, pustuloasă, veziculoasă) pe mucoase, atingerile fanerelor, manifestări generale și viscerale; Sifilisul terțiar: cutanat (tuberculi, gome), manifestări ale mucoaselor, osteo-mio-articulare, manifestări viscerale; Sifilisul latent; Sifilisul congenital: patologia generală, clinica (sifilisul congenital precoce, tardiv); Diagnosticul serologic al sifilisului: testele serologice actuale în sifilis; Tratamentul sifilisului; Sifilisul serorezistent; Incidențe și accidente ale penicilino-terapiei în sifilis.

15. HIV-INECȚIE: ETIOLOGIEM EPIDEMIOLOGIE, MANIFESTĂRI CUTANATE ASOCIATE SINDROMULUI HIV/SIDA.

16.COMBATAREA ȘI PREVENIREA BOLILOR TRANSMISIBILE PE CALE SEXUALĂ.

II. DESCRIEREA DEPRINDERILOR PRACTICE, A VOLUMULUI ȘI A NIVELULUI DE ÎNSUȘIRE (A/I/E)

	ACTIVITĂȚI PRACTICE	Nivelul	Volumul planificat
1.	Examenul dermatologic: Diascopia; Palparea; Raclarea leziunilor; Determinarea dermografismului; Testarea sensibilității tactile, termice, de durere.	A-5,I-5,E- 5	15
2.	Raclaj metodic Brocq	A-5,I-5,E-15	15
3.	Simptomul de “răzătoare”	A-5,I-5,E-15	15
4.	Diagnosticul unor maladii cutanate cu lampa Wood	A-5,I-5,E-5	15
5.	Dermatoscopia	A-2,I-2	4
6.	Examenul microbiologic în patologia infecțioasă cu implicare cutaneo-mucoasă	A-5,I-5	10
7.	Probele cutanate alergice	A-2,I-2	4
8.	DEM (doza eritematoasă minimă) la UV	A-2,I-3	5
9.	Biopsia cutanată (de la recoltare și până la fixare)	A-1,I-1	2
10.	Diagnosticul serologic în patologia cutanată și infecții transmisibile sexual	A-5,I-5	10
11.	Tratamentul topic al maladiilor cutanate (cu comprese umede ori comprese ocluzive, cu spray-uri, pudre, paste, creme, unguente, cu lac curativ, cu emplastre)	A-5,I-5,E-5	15

III. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

1. Bețiu M., Mușet G., Fiodorova N. Dermatovenerologia în teste. Ed. a II-a. Chișinău, 2007.
2. Bucur Gh., Giurcăneanu C. Boli transmise pe cale sexuală. București, 2000.
3. Chiriac A. Dermatologie clinică. Iași, Ed. Sedcom Libris, 2017.
4. Diaconu D-J.C., Coman O.A., Benea V. Tratat de terapeutică Dermato-venerologică. București, 2002.
5. Ghid de diagnostic și tratament al infecțiilor cu transmitere sexuală. Asociația medicilor „Dermato-Cosmed” din Republica Moldova, 2005.
6. Gheucă Solovăstru L. Dermatologie clinică și venerologie. Iași, 2003.
7. Pătrașcu V. Boli dermatologice și infecții sexual-transmisibile. Ed. a II-a. Craiova, 2012.
8. Solovan C., Chiticariu E. Manual de dermatologie și venerologie PLUS. Timișoara, 2013.
9. Stoicescu I. Infecții cu transmitere sexuală. Perfecționare postuniversitară. Note de curs. Craiova, 2004.
10. Sturza V., Bețiu M. Propedeutica maladiilor dermatovenerice. Curs postuniversitar. Chișinău, 2013.

METODE DE PREDARE ȘI INSTRUIRE UTILIZATE

Metode de predare clasice/ tradiționale:

- a) Prezentarea cursurilor/ prelegerilor în Power Point cu elucidarea cazurilor clinice rare.
- b) Rezolvarea la seminare a testelor în variante multiple cu comentarea răspunsurilor.
- c) Demonstrarea și comentarea schemelor și tehnicilor tradiționale și speciale de diagnostic și tratament.
- d) Instruirea sub aspectul supervizării tehnicilor de tratament efectuate de către rezident.

Metode de instruire în echipă (în grup 2-3 persoane) și colectivă (în grup 5-6 persoane):

- a) Dialog profesor – echipă, grupă (față în față).
- b) Dialog profesor – echipă, grup sub formă de întrebări și răspunsuri (interactiv).
- c) Folosirea metodei „asaltului de idei” – se folosesc ideile tuturor participanților la discuție pentru a găsi cea mai adecvată soluție în rezolvarea unei probleme.
- d) Metoda problematizării – la problemele de situație propuse de profesor, rezidenții elaborează modalități de soluționare.

Metode de activitate individuală:

- a) Studierea de sinestătătoare a literaturii de specialitate.
- b) Lucrul sub conducerea profesorului (pegătirea prezentărilor pe tematica aleasă – strategii de diagnostic, tratament, etc.).

METODE DE EVALUARE

- **Curentă:** Interviu verbal.
- **Finală:** Interviu verbal și/sau testarea cu grilă.

LIMBA DE PREDARE:

- Română.

**PLAN-PROGRAM
DE STUDII POSTUNIVERSITARE
ÎN DERMATOVENEROLOGIE
PENTRU REZIDENȚII
MEDICINĂ DE URGENȚĂ**

Programa a fost discutată și aprobată la:

ședința catedrei Dermatovenerologie

din “_21_” _09_ 2023, proces verbal nr. _4_

Șef catedră
Conferențiar universitar

_____ M. Bețiu

Programa a fost elaborată:

1. Vasile Sturza, conferențiar universitar
2. Mircea Bețiu, conferențiar universitar